

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

חגיגה - ח'

1. הטעם לבית הלל ששלמי חגיגה יכול להביא מן המעשר אע"פ דבר שבחובה הוא כיון שמדובר ב'טופל' - מצרף מעשר וחולין. כיצד טופלים? חזקיה - אם מביא בהמת חולין יכול לצרף עמה נוספות ממעשר, אבל אין מצרפין מעות חולין ומעשר כדי לקנות אחת גדולה. רבי יוחנן - מצרפים מעות ואין מצרפים בהמות. ברייתא כרבי יוחנן: 'מסת' מלמד שאדם מביא חובתו מן החולין ומנין שאם רצה לערב מערב ת"ל כאשר יברכך ה' אלקיך. ולערב' משמע במעות. ברייתא כחזקיה: '... וב"ה אומרים אכילה ראשונה מן החולין מכאן ואילך מן המעשר' משמע שמביא בהמת חולין שלמה ואח"כ מצרפין אחרת ממעשר. מסת לשון חולין - דכתיב 'וישם המלך אחשוורוש מס על הארץ' ומיסים משלמים מן החולין.
2. עוד שנינו בכרייתא: שאר ימות החג יוצא ידי חובת שלמי שמחה במעשר בהמה. משמע שביום טוב אסור אפילו לטפול ממעשר בהמה. מה הטעם? אמר רב אשי שמא יבא לעשר עדרו ביום טוב, דבר האסור משום סקרתא שצובעין בו.
3. 'ושמחת בחגך' לרבות כל מיני שמחות לשמחה. מכאן אמרו, ישראל יוצאין ידי חובתן בכדרים ונדבות ובמעשר בהמה והכהנים אף בחטאת ואשם ובבכור ובחזה ושוק. מדוע אין לומר אף בעופות ובמנחות? א. שנאמר 'ושמחת - בחגך' דווקא בהמות שחגיגה באה מהם, יכול להביא ל'שמחה'. ב. רב אשי - 'ושמחת' ובעופות ומנחות אין שמחה. ולדעתו 'בחגך' נדרש כדברי רב 'מניין שאין נושאים נשים במועד - ושמחת בחגך ולא באשתך'.
4. מי מביא הרבה שלמים ומי הרבה עולות? מי שיש לו אוכלים [בני ביתו] מרובים, ונכסים מועטים - מביא שלמים מרובים [כדי להאכיל את בני ביתו] ועולות מועטות. נכסים מרובים ואוכלין מועטים - מביא עולות מרובות ושלמים מועטים. זה חזה מועט - על זה נאמר: עולה - מעה כסף, חגיגה - שתי כסף. זה חזה מרובים - על זה נאמר: איש כמתנת ידו כברכת ה' אלקיך אשר נתן לך.
5. שנינו: נכסים מועטים מביא שלמים מרובים. אם נכסיו מועטים מהיכן יביא שלמים מרובים? אמר רב חסדא מצרף מעות מעשר שני ומביא פר גדול. והקשה עליו רב ששת: הרי אמרו אף טופליון בהמה לבהמה ומדוע הזכרת דווקא אופן שמצרף מעות. נמצא שרב ששת מתיר לטפול אף בהמה ואף מעות דלא כחזקיה ודלא כרבי יוחנן. שאע"פ שהאמוראים נחלקו, לא מוכרח שהברייתות חלוקות כיון שאפשר לפרש הברייתא 'אכילה ראשונה מן החולין' - שיעור דמי אכילה ראשונה מן החולין ולא דווקא בהמה שלימה, וממילא ברייתא זו מתירה לטפול בין מעות ובין בהמה כדעת רב ששת.
6. ריש לקיש: הפריש עשר בהמות לחגיגתו, הקריב חמש ביום טוב ראשון, חוזר ומקריב חמש ביום טוב שני [ואינו נחשב 'בל תוסיף' כיון שהוא משלים את מצות היום הראשון] רבי יוחנן אמר כיון שפסק שוב אינו מקריב. ואמר ר' אבא שהם אינם חולקים. כיצד יתכן? דברי ר' יוחנן כשהפריש בסתם. וחוששים שכוונתו להקריב את הנותרות ביום השני ויעבור בבל תוסיף. ומדובר באופן שנתר זמן ביום ועוד נותרו בני בית שיאכלו ובכל אופן משייר - א"כ אף מעשיו מוכיחים שכוונתו לחגוג ב' ימים. דברי ריש לקיש כשמפרש שכוונתו להקריב כל הבהמות ביום הראשון וכאן ברור שהם תשלומין ליום הראשון. וכן אמר רב שמן בר אבא בשם ר' יוחנן, אם נגמר היום ועוד נותרו לו קורבנות בודאי יכול להשלים ביום אחר.